

Barnkommittéerna

En rapport om barnkommittéernas uppkomst och funktion i Bolivias
civilsamhälle och politiska sektor.

Barnkommitté och politiker från Huarina, städdag 20/06/23. Fotograf: Sofia Jimenez

Innehållsförteckning

Introduktion	3
<i>Vad är en barnkommitté?</i>	3
Agenda 2030	3
<i>Hur är barnkommittéerna relevanta för uppfyllandet av Agenda 2030 och de globala målen?.....</i>	3
Direktiv	4
<i>Lag 548 - Código Niña, Niño y Adolescente</i>	4
<i>Barnkonventionen</i>	4
Hur formas kommunkommittéerna?.....	5
<i>Steg 1: bildandet av ett institutionellt nätverk och utbildning för kommunala tjänstemän.....</i>	5
<i>Steg 2: bildandet och utbildning av valnämnden.....</i>	5
<i>Steg 3: lansering av kallelsen</i>	5
<i>Steg 4: församlingar av flickor, pojkar och ungdomar</i>	6
<i>Steg 5: utarbetandet av arbetsplaner.....</i>	6
<i>Hur det såg ut för formandet av barnkommittén i El Alto</i>	7
Chasquis roll	7
Vad gör kommittéerna?	8
<i>Escuchen Nuestra Voz</i>	8
<i>Städdag i Huarina, Huatajata och Chua Cucani</i>	10
Sammanfattning.....	13

”Vissa vuxna tänker att vi leker ledare, men vi leker inte ledare för vi är redan det.”

– generalsekreterare, barnkommitté, Huarina.

Introduktion

Vad är en barnkommitté?

En barnkommitté är en grupp barn och ungdomar som samlas frivilligt för att dela sina idéer nödvändigheter samt för att försvara sina rättigheter. Barnen och ungdomarna väljs in och organiseras utifrån inkluderande och demokratiska principer. Det är ett utrymme för socialt och politiskt deltagande på kommunal, regional och nationell nivå. De skapar och presenterar politik och planer utifrån sina egna behov och krav. Barnkommittéerna skapas alltså för och av barn och ungdomar i Bolivia.

Barnkommittéerna finns på tre olika nivåer i landet. Först ligger kommittéerna på kommunal nivå. Vid slutet av 2022 hade 143 av 330 kommuner en kommitté. Slutmålet är att varje kommun ska ha sin egen kommitté för att uppnå en absolut representation av barn och ungdomar i landet. Sedan finns kommittéerna på regional nivå där barn och ungdomar från kommunkommittéerna väjs in som representanter. Bolivia har nio regioner som alla har sin kommitté. Regionerna är; Beni, Chuquisaca, Cochabamba, La Paz, Oruro, Pando, Potosi, Santa Cruz och Tarija. Sist finns en kommitté som representerar hela landet. I den kommittén finns två representanter från varje regions kommitté.

Under en aktivitet som organiserades av barnkommittén i kommunen Huatajata, sa en kommittémedlem:

”Den här kommittén skapades av barn och ungdomar från skolor i Huatajata. Varför då? För att bevilja rättigheter åt barn och ungdomar, för att alla ska kunna bo på en bra plats, i en sund och hälsosam gemenskap, så att samhället ska växa och uppnå nya nivåer. Kommittén och det vi gör är inte endast för oss, det är för alla.”

– barnkommitté, Huatajata.

Agenda 2030

Hur är barnkommittéerna relevanta för uppfyllandet av Agenda 2030 och de globala målen?

Barnkommittéerna har som funktion att gynna barn och ungdomars sociala och politiska deltagande och representation. Här står barnkommittéerna inom ramen för Mål 16: Fredliga och Inkluderande Samhällen, vad gäller att ”säkerställa ett lyhört, inkluderande och representativt beslutsfattande på alla nivåer” (Globala målen). Inkluderingen av barn i beslutsprocessen, om än endast symboliskt, är ett steg i rätt riktning för ett representativt och inkluderande beslutsfattande. Barnkommittéerna bidrar även till ett mer lyhört samhälle då barn och ungdomar får en etablerad plattform där de kan lyfta sina bekymmer och idéer. De arbetar dessutom nära kommunala, regionala och nationella politiker och myndigheter, och har på så sätt lyckats påverka politiken för att gynna sina och andras intressen.

Dessutom har varje kommitté, enligt lag 548 Código Niña, Niño y Adolescente, kravet att det ska finns lika många flickor som pojkar, något som främjar Mål 5: Jämställdhet. Mer specifikt

förhåller det sig till mål 5.C vad gäller att ”skapa lagar och handlingsplaner för jämställdhet” och ”öka alla kvinnors och flickors egenmakt på alla nivåer” (Globala målen). I ett land där patriarkat och machismo utgör ett stort problem är ett krav för jämställdhet inom kommittéerna väldigt progressivt.

Direktiv

Barnkommittéernas existens har stöd i både internationella och nationella direktiv. Det inkluderar, men är inte begränsat till, Lag 548 - Código Niña, Niño y Adolescente och Barnkonventionen.

Lag 548 - Código Niña, Niño y Adolescente

Lag 548 utgör grunden för barnkommittéerna och dess formation. Lagen ratificerades 2014 och handlar i stort om att främja barn och ungdomars utveckling i samhället. Lagen finns så att barn och ungdomar kan erkänna, utveckla och utöva sina rättigheter på alla nivåer, både inom familjen och samhället. Lagen utgår från ett flertal principer, vilket inkluderar; barnens bästa intresse, absolut prioritet, jämlikhet och icke-diskriminering, deltagande, kulturell mångfald, och familjens roll.

I lagen definieras barnkommittéerna som instanser av socialt och politiskt deltagande på alla nivåer inom landet (artikel 190). Barnen som söker till kommittéerna bör enligt lagen uppfylla vissa krav så att kommittéerna som helhet uppfyller krav vad gäller jämställdhet och deltagande. Det innebär att barnen måste vara mellan 10 och 18 år, kommittén ska uppfylla ett minimum av 50% deltagande av flickor, och bör utgå från ett demokratiskt deltagande (artikel 191). Barnkommittéernas uppgift är enligt lagen att delta i utvecklingen av policyer och planer inom respektive kommun, region och landet, samt att följa upp och övervaka policyer, planer, program, projekt, handlingar, och normativ som hänvisar till barn och ungdomar i kommunen och regionen (artikel 192).

Barnkonventionen

Barnkonventionen lägger en grund för hur stater bör skydda barn och ungdomar för att garantera dem ett gott liv. För att barn och ungdomar ska kunna växa upp och bli självständiga individer och bidra till samhället behöver de växa upp i en miljö fylld av kärlek, glädje och förståelse, vilket är något konventionen ämnat att uppfylla och garantera.

För att barnkommittéerna ska kunna fungera i Bolivia får de stöd från barnkonventionen genom att garantera följande rättigheter:

Åsiktsfrihet – Garanterar att barn har rätt till att fritt uttrycka åsikt kring allt som påverkar barnets liv. Det garanteras även att barnens åsikter bör lyssnas på och tas i åtanke (artikel 12).

Yttrandefrihet – Garanterar att barn har rätt till yttrandefrihet, det vill säga att tänka, tycka och yttra sina åsikter. Det inkluderar även friheten att leta, ta emot och sprida information och idéer (artikel 13).

Förenings- och associationsfrihet – Garanterar att barn har rätt till att delta i föreningar och fredliga sammankomster (artikel 15).

Informationsfrihet – Garanterar att barn har rätt att få tillgång till information via internet, radio och tv. Staten ska uppmuntra att det skapas material som är av värde för barn. Det innebär att det ska spridas information och material av socialt och kulturellt värde för barnet (artikel 17).

Hur formas kommunkommittéerna?

Formandet av barnkommittéerna ska ske på ett legitimt, deltagande och demokratiskt sätt, där alla barn och ungdomar som deltar gör så på ett frivilligt och säkert sätt. Formationen av kommittéerna kan delas upp i fem olika steg. Först bildas ett institutionellt nätverk som även samarbetar med kommunala tjänstemän. Sedan bildas en valnämnd. Steg tre är att valnämnden skickar ut en kallelse till kommunens barn och ungdomar som får möjlighet att söka till barnkommittén. De sökande får sedan delta på flera församlingar där de får nödvändig utbildning. Slutligen väljs kommittén på ett demokratiskt vis som tillsammans utarbetar arbetsplaner.

Steg 1: bildandet av ett institutionellt nätverk och utbildning för kommunala tjänstemän

Vid skapandet av varje kommitté är det viktigt att det finns ett nätverk av lokala institutioner och organisationer som kan ge stöd till hela processen. Det institutionella nätverkets roll är att agera tillsammans för att främja barn och ungdomars deltagande. Inom nätverket diskuterar de hur de ska arbeta tillsammans, och i samordning med relevanta myndigheter. Nätverket av organisationer är på så sätt en nödvändig del för formandet av barnkommittéerna.

Varje organisation som är involverad i processen av att forma kommittéerna tar på sig åtagandet att samla sina kunskaper, färdigheter och resurser för att stärka processen för valprocessen och stöd till barnkommittén. Det är viktigt att alla medlemsorganisationer som ingår i nätverket och kommunens tjänstemän skapar en arbetsplan tillsammans. Det är därför viktigt att aktivt involvera relevanta tjänstemän från kommunen och att genom workshops ge dem kunskaper för att förstärka samarbetet mellan barnkommittéerna och kommunen, vilket i sin tur kommer garantera kommittéernas funktion på ett hållbart sätt.

Det gemensamma målet för nätverket organisationer och kommunen bör på så sätt vara att barnkommittén skapas på ett legitimt sätt. Det innebär att barnkommittén bör representera kommunen, att processen har barnens rätt till deltagande i åtanke och att barnen därmed blir protagonister under processens gång.

Steg 2: bildandet och utbildning av valnämnden

Andra steget är att skapa en valnämnd. Valnämndens består av barn och ungdomar från olika skolor och barn- och ungdomsorganisationer som önskar garantera en transparent valprocess. Barnen och ungdomarna som deltar bör göra så frivilligt. De som ingår i valnämnden får först delta i ledarskapslektioner och sedan utbildning inom rättigheter och deltagandeprocesser.

Valnämnden ansvarar över att meddela barn och ungdomar att de kan ansöka till barnkommittén och kallar dem till möten. De ska även samarbeta med nätverket av organisationer och kommunen för att garantera en legitim, deltagande och demokratisk valprocess.

Steg 3: lansering av kallelsen

Design - Kallelsen och ansökningsprocessen lanseras sedan av valnämnden, där de öppnar upp för alla barn och ungdomar mellan 10 och 17 år inom kommunen att ansöka till barnkommittén. För att ansöka krävs det även att barnen och ungdomarna har en godkänd id-handling, ett dokument som bevisar att personen i fråga bor i kommunen eller går i en skola i kommunen, samt ett personligt brev där hen motiverar sitt deltagande i barnkommittén. Här är det även viktigt att föräldrar eller vårdnadshavare ger samtycke för barnens och ungdomarnas deltagande.

Lansering av kallelsen till ansökningsprocessen – Det är upp till kommunens tjänstemän och valnämnden att presentera och sprida kallelsen för att förstärka ansöknings- och valprocessen. Dessutom ansvarar de för att annonsera genom flera olika kanaler så att det når största möjliga mängden barn och ungdomar. Stödet från kommunens tjänstemän är därför avgörande för spridningen av information och mottagandet av ansökningar.

Räkna – Valnämnden ansvarar sedan för att gå igenom alla ansökningar och säkerställa att de ansökande uppnår kraven som nämndes ovan, det vill säga, ålder, godkänd id-handling, bosatt eller elev i kommunen och personligt brev.

Analys – När ansökningarna har filterats sker en analys av de ansökande och dess representativitet. Utifrån detta identifierar valnämnden de mest effektiva sättet att skapa församlingar per distrikt inom kommunen där barnen och ungdomarna får delta på workshops för att förstärka deras deltagande under valprocessen. Det rekommenderas att det sker 2 till 3 möten per församling före valet för att garantera en deltagande process. En kallelse skickas ut till barnen och ungdomarna som gått vidare i valprocessen för att starta utbildningsprocessen innan valet.

Steg 4: församlingar av flickor, pojkar och ungdomar

När ansökningarna är filtrerade börjar valprocessen med att ge barnen och ungdomarna utbildning och förberedelser inom församlingarna. Det är viktigt att församlingarna sker på lördagar för att barnen och ungdomarna inte ska missa eller hamna efter i sina studier. Det är även viktigt att de olika samlingarna sker nära inpå varandra så att inget från de tidigare tillfällena ska glömmas bort.

Församlingarna har som funktion att utbilda de ansökande inom nödvändiga teman som behövs för att vara del av en barnkommitté. Metodologin för församlingarna bör därför ha som mål att barnen själva ska kunna delta under inlärningsprocessen, där huvudmålet är att barnen själva ska kunna agera som protagonister under processens gång. Metodologin bör alltså garantera de ansökandes aktiva deltagande.

Valprocessen – Valprocessen som sker inom de kommunala församlingarna följer demokratiska principer för att garantera en process som kan godkännas av alla barn och ungdomar som deltar, samt för att lägga en demokratisk grund för arbetet som kommer ske inom den bildade kommittén.

Valprocessen har sedan tre krav för att garantera att barnkommittén blir representativ. Först bör det garanteras att det finns en jämn fördelning mellan flickor och pojkar inom kommittén. Andra kravet är att alla åldrar ska vara representerade. Sist bör det eftersträvas att det ska finnas representanter från alla kommunens distrikt. Dessutom bör det finnas en jämn fördelning mellan flickor och pojkar i de ledande positionerna inom kommittén. Det vill säga, att presidenten och vicepresidenten inte är av samma kön.

Valprocessen avslutas med att valnämnden publicerar resultatet för allmänheten och att flest möjliga antalet tjänstemän från kommunen deltar i publiceringen av resultatet.

Steg 5: utarbetandet av arbetsplaner

Det sista steget finns till för att ge värde till barn och ungdomars idéer och förslag. För att kommittéerna ska kunna skapa en strategisk plan, är det nödvändigt att de skapar ett avtal

utifrån tre kriterier. Först bör de forma arbetsgrupper / arbetskommissioner, utveckla en arbetsförordning och utveckla ett grundläggande schema för hela årets möten.

Forma arbetsgrupper – Utifrån det arbete som utfördes i församlingarna, ska kommittéernas medlemmar forma arbetsgrupper i samarbete med specifika organisationer från det institutionella nätverket som har erfarenhet inom de specifika områdena. De olika arbetsgrupperna ska vara relevanta för kommunen, vilket kan inkludera, men är inte begränsat till; hälsa, våldsprevention, utbildning och värdigt arbete, klimatet, medborgerlig säkerhet, samt barn och ungdomars deltagande.

Regler för kommitténs arbete – Kommitténs medlemmar bestämmer själva reglerna för hur de ska skicka ut kallelser för olika event och olika arbetssätt som tillåter störts deltagande av kommitténs medlemmar, där prioritet bör vara att alla är informerade kring det som sker och där skydds- och samlevnadsåtgärder prioriteras. Här bör även kommunen skapa en egen säkerhetspolitik som garanterar kommittémedlemmarnas säkerhet.

Säkerhetspolitik – Att jobba med barn och ungdomar kräver stort ansvar från kommunen och det institutionella nätverket av organisationer. Därför behöver de skapa en säkerhetspolitik som garanterar att alla involverade personer är säkra under alla processer. Det kräver därför att organisationernas säkerhetspolitik kompletteras.

Hur det såg ut för formandet av barnkommittén i El Alto

När det var nyval för barnkommittén i El Alto 2018 började kommunstyrelsen, ministeriet för social utveckling och institutionella nätverket med att planera en stor, demokratisk och representativ valprocess. Nästa steg var att tjänstemän från kommunen deltog på möten där de koordinerade och fick gå på utbildning så att de kan bli allierade till valprocessen och gör det därmed till en hållbar process.

Kallelsen för valet publicerades på sociala medier och andra stora kommunikationskanaler. Valkommittén bestående av barn och ungdomar tog emot 120 ansökningar från flickor, pojkar och ungdomar. Dessa 120 barn och ungdomar kom från 12 utav 14 distrikt i kommunen, då det inte kom några ansökningar från de resterande två distrikten.

De kommunala församlingarna användes för att ge de ansökande utbildning inom diverse teman med ett fokus på deltagande, med mål om att ge barnen och ungdomarna en självständighet genom hela processen. Det blev totalt tre församlingstillfällen för de ansökande. Den första hade som mål att belysa vikten av rätten att delta, och vad det innebär att delta i en barnkommitté. Den andra träffen hade som mål att skapa arbetsgrupper inom församlingen med olika fokusområden som barnen och ungdomarna anser är viktiga att jobba med. Det var då upp till barnen och ungdomarna själva att identifiera, analysera och föreslå olika teman som påverkar dem. Under den sista församlingen var det dags att rösta och välja den nya kommittén på ett demokratiskt och transparent sätt.

Chasquis roll

Svalorna Latinamerikas (LA) samarbetsorganisation Chasqui (Centro de Comunicación Cultural Chasqui) ingår i ett institutionellt nätverk med flera lokala organisationer och myndigheter för att stötta formationen av och arbetet som barnkommittéerna utför i La Paz regionen. Nätverket skapades i början av 2018 och kallas Red de Organizaciones Impulsoras del Comité de Niña, Niño Adolescentes de la Ciudad de El Alto.

Vad gör kommittéerna?

Barnkommittéerna arbetar hårt med att försvara sina rättigheter och skapar aktiviteter för att förbättra utövandet av dessa rättigheter och livskvaliteten för barn och ungdomar i landet. Det innebär att de skapar informativa dokument, handlingsplaner och policyer, samt aktiviteter som gynnar barnen och ungdomarnas behov och intressen.

Escuchen Nuestra Voz

De nio regionala barnkommittéerna har under 2020 arbetat fram ett dokument kring vilka rättigheter de anser bör prioriteras inom politiken. De har kallat dokumentet ”Escuchen nuestra voz” (Lyssna på vår röst). I introduktionen skriver de:

”Genom detta dokument vill vi presentera våra problem och våra drömmar, utöva vår åsikts- och yttrandefrihet och lyfta våra röster. Vi tar även en aktiv roll kring det som påverkar oss. Med det här dokumentet förväntar vi oss bidra på ett värdefullt sätt till uppföljningen av arbetet med barnkonventionen i vårt land. Vi tänker också att det här dokumentet kommer fylla funktionen att påminna politiker om deras löften vad gäller arbetet för barn och ungdomars bästa, att de lyssnar på våra åsikter, och att vi får utrymme i beslutsfattandet vad gäller det som direkt påverkar oss.”

Dokumentet har tagits fram utifrån workshops och enkäter som barn och ungdomar från de olika kommunerna har fyllt i. Det var totalt 735 barn och ungdomar som deltog på workshops där de diskuterade och reflekterade kring barn och ungdomars rättigheter. Det var sedan totalt 1166 barn och ungdomar som svarade på enkäten, antingen digitalt eller på papper. Barnen och ungdomarna som deltog kommer från de kommunala och regionala barnkommittéerna, elevkårer, klassrepresentanter, samt barn och ungdomar som lever i utsatta situationer såsom hemlöshet.

Frågan som guidade valet av rättigheter under workshop-tillfällen är: vilka rättigheter anser du kräver omedelbar uppmärksamhet och som ligger närmast vår verklighet? Utifrån reflektionerna valdes 11 rättigheter som barnen och ungdomarna ansågs ska prioriteras. I dokumentet, under varje rättighet beskriver de varför rättigheten är viktig, vilka konsekvenser det får om rättigheten inte uppfylls och förslag kring hur staten och kommunerna kan arbeta för att garantera att rättigheterna uppfylls.

Rätt till familj – Konsekvenserna av att staten inte värnar om familjen blir att barnen kan hamna i utsatta situationer såsom våld i familjen eller föräldralöshet. Därför föreslår barnen och ungdomarna att staten ska skapa värdiga jobbopportuniteter åt familjer så att föräldrarna inte försvinner från barnens liv. De föreslår även att föräldrar som lider av alkoholism ska erbjudas gratis rehab samt erbjuda gratis terapi åt barn och föräldrar samt lära föräldrar att det inte krävs våld för att uppfostra barn väl.

Rätt till identitet – Konsekvenserna av att inte få tillgång till id-kort eller födelsecertifikat är att man då inte får tillgång till utbildning, sjukvård och statens gratistjänster. Om ens rätt till identitet nekades kommer det dessutom leda till att man förlorar kulturella komponenter såsom språk, kläder, vanor och värderingar. Barnen och ungdomarna rekommenderar därför att staten bör etablera kontor även i rurala områden så att alla har lätt och gratis tillgång till id-kort och liknande. Dessutom bör det skapas kulturcenter i varje grannområde eller skola för att värdera kulturen.

Rätt till icke-diskrimination – Ett problem inom icke-diskriminering som barnen och ungdomarna identifierar är att de kan utsättas för mobbning och våld inom skolan. Konsekvenserna blir att barnen och ungdomarna blir deprimerade, får lägre självförtroende och isolera dem från andra. De rekommenderar därför att staten och alla privata och offentliga institutioner bör lära sig om Lag 045 Mot Rasism och Alla Former av Diskrimination. Alla regioner och kommuner bör implementera policyer mot diskriminering mot barn och ungdomar. De rekommenderar även att alla institutioner bör förespråka en fredlig kultur och harmonisk samlevnad genom olika kampanjer som sprids genom kommunikationskanaler och sociala medier.

Rätt till utbildning – Om barn och ungdomar nekas utbildning begränsas deras möjligheter för ett värdigt liv, att skapa mål och utveckla ett intresse för att studera. Många familjer har inte råd att skicka barnen till skolan eftersom de behöver att barnen jobbar istället, vilket i sig även sätter barnen och ungdomarna i risk för att exploateras, och begränsar deras möjligheter för framtiden. För att garantera utbildning till alla barn och ungdomar bör de få information om hur en utbildning kommer ge dem mer möjligheter för framtiden och föräldrar bör få information om vikten av en utbildning. Staten bör även ge stöd till familjer så att barnen inte behöver arbeta och bidra till familjens ekonomi. Utbildningsformen bör dessutom utvecklas genom att ge lärare kunskap om ny teknologi och metodologi.

Rätt till god hälsa – Den dåliga vården i landet bidrar till att färre barn och ungdomar söker sig till sjukvården när de behöver det. Med en dålig tillgång till god sjukvård kommer barnens liv och utveckling att sättas i fara. Därför rekommenderar de att sjukvård bör vara gratis för alla barn och ungdomar. De rekommenderar att staten bör investera mer i sjukvården, speciellt i de rurala områdena, där läkare får utbilda sig inom specifika områden som berör barn och ungdomar. Slutligen rekommenderar de att det bör skapas program som utbildar familjer om god kost och informativa program om preventivmedel och sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.

Rätt till skydd – När barn och ungdomar lever i våldsamma situationer skapar det depression, osäkerhet, misstro, brist på kommunikation och lågt självförtroende. Om antalet hemlösa barn och ungdomar ökar, kommer det även öka antalet barn och ungdomar som utnyttjas och säljs inom människohandeln. Oftast når skyddsinstitutioner och myndigheter även inte ut till de rurala områdena i en kommun. Det rekommenderas därför att föräldrar och lärare får utbildning kring hur de ska skydda barn och ungdomar och att de bör skapa skyddande miljöer i grannskapen. Övervakning i de olika grannskapen ska även förbättras och kampanjer om säkerhet och mot våld bör spridas. Dessutom bör lagar om barn och ungdomars säkerhet och skydd skapas.

Rätt till ett liv fritt från våld – När barn och ungdomar utsätts för våld upplever de psykologiska, fysiska och emotionella trauman. De får lägre självförtroende och känner sig permanent osäkra och kommer därmed isolera sig själva från andra. Det lär även barn och ungdomar att allt kan lösas genom bråk och våld, på så sätt skapas en kedja av våld genom flera generationer. Förslagen de rekommenderar är att förbättra möjligheterna att rapportera och anmäla våld, förbättra barns försvarsinstitution för att garantera barns säkerhet och förbättra samlevnaden mellan barnen. De rekommenderar även att utrota våldskulturen som ett sätt att uppfostra barn och ge föräldrar stöd för att förbättra kommunikationen till sina barn.

Rätt till fritid och lek – När det inte finns några säkra utrymmen för barn och ungdomar att leka på skapar det ett samhälle som är förbittrat, okänsligt, icke-kreativt och där barnen är

ovilliga att umgås. Därför är det viktigt att upprätthålla platser såsom sportplaner och parker, och att förstärka säkerheten på dessa platser så att barn och ungdomar kan leka utan bekymmer. Det är även gynnsamt att skapa gratisaktiviteter inom sport, konst och kultur, speciellt i de rurala områdena.

Rätt till deltagande – När barn och ungdomar inte får delta och sina röster inte är hörda, kommer det göra dem mer introverta och blyga, det kommer få dem att känna att sina handlingar och åsikter inte är viktiga, vilket även kommer följa dem i vuxen ålder. När de inte deltar i beslutsprocesser som intresserar och påverkar dem kommer den framtida generationen inte ha några ledare då den egenskapen inte får möjlighet att utvecklas i ung ålder. Det är viktigt att i ung ålder börja delta så att de i vuxen ålder fortsätter att delta och påverka samhället. Därför är det viktigt att i skolan starta program där de får lära sig kring vikten av att delta, där de får möjlighet att fritt uttrycka sig. Föräldrar bör även få kunskap kring hur de ska kommunicera med sina barn och hur de ska stimulera ledarskap hos sina barn och ungdomar. Slutligen bör organisationer lyfta implementeringen av policyer som arbetar för barns och ungdomars deltagande.

Rätt till information – Det är viktigt att barn och ungdomar har fri tillgång till information för att informera sig kring vad som händer i sina grannområden och kommunen. Det är dessutom viktigt att barn och ungdomar får information kring sina rättigheter för att veta om sina rättigheter har kränkts eller inte. Det bör därför skapas hemsidor, appar, radioprogram och tv-program där korrekt, modern och lämplig information delas med barn och ungdomar för att de ska känna till sina rättigheter. Det bör finnas mer information hos skolor och institutioner vad gäller barn och ungdomars rättigheter och skyldigheter. Dessutom bör den nya teknologin användas så att de kan söka efter användbar information.

Rätt till miljön – Global uppvärmning är ett stort problem som kommer att påverka barn och ungdomars framtid. Bränder, luftförorening, flodföroreningar och förlust av flora och fauna bekymrar barn och ungdomar. Så som världen behandlas, skapar en förorenad framtid för barn och ungdomar. De föreslår att det ska ske kampanjer för att plantera träd och blommor i skolor. Det är även användbart att ha workshops om hur man tar hand om miljön, samt skapa vanor som tar hand om kommunernas miljö och djuren. Det bör dessutom finnas processer av sensibilisering och skapande av ekologiska varor och kost som bevarar miljön. Slutligen bör det bli obligatoriskt att källsortera hemma och att det finns flera soptunnor utomhus så att gatorna inte förorenas.

Dokumentet avslutas med att beskriva hur Bolivia ser ut i dess ideella form där de rättigheter de skrivit om inkluderas. De skriver bland annat:

”Vi vill att våra rättigheter inte endast hamnar på papper, utan att barn och ungdomar anses vara subjekt med rättigheter och aktiva medborgare i samhället.”

Städdag i Huarina, Huatajata och Chua Cucani

Barnen och ungdomarna anser rätten till miljö som en av de rättigheter som bör prioriteras i politiken. Alla barn och ungdomar förtjänar att leva i en hälsosam och ren miljö utan förorening. Just nu är platser som barnen och ungdomarna besöker fyllda av sopor och förorening vilket sätter deras hälsa i fara.

”Vi som kommitté hade flera möten där vi bestämde oss för att göra något för att rena upp och bevara vår miljö. Det gör mig därför väldigt glad att våra röster som barn och ungdomar

har hörts, att politiker har tagit sig tiden att lyssna på oss och förverkliga allt vi föreslår. Det gör mig även väldigt glad att städdagen gått igenom och att vi har blivit medvetna om vikten av att skydda miljön.”

– generalsekreterare, barnkommitté, Huarina

”Vi har varit så lyckligt lottade att bo nära Titicaca-sjön. Vi lever från fisket. Men titta, nu när sjön är förorenad kommer vi förlora fisket, och vad kommer vi då lämna åt vår framtid? Det är nu som vi bör vara medvetna. Vattnet är en levande varelse som oss. Som de sa, förorenat vatten kommer förgiftas, och vad gör vi utan vatten? Vi måste vara modiga och medvetna att föroreningen är dålig.”

– generalsekreterare, barnkommitté, Huarina

”Vi håller på att döda jorden. Det är inte svårt att se träd, gator och vatten som mår dåligt. Mer än 15 miljoner träd skövlas varje dag. I Bolivia finns 49 utdöda arter, 475 arter riskerar att dö ut och 896 arter som är hotade. Trots det kallar vi oss ett land med stor biologisk mångfald. Inom kort kommer vår miljö vara helt förstörd på grund av våra egna handlingar.”

– generalsekreterare, barnkommitté, Huarina

Generalsekreterare, barnkommitté, Huarina, städdag 20/06/23. Fotograf: Sofia Jimenez

Därför har barnkommittéer från kommunerna Huarina, Huatajata och Chua Cucani tillsammans med barnkommittéen för La Paz regionen samarbetat för att anordna en städdag i kommunerna.

”Städningen som skedde under fiskmässan här i Huatajata är en av aktiviteterna som har inspirerat dagens aktivitet. Målet med dagens aktivitet är att fler blir medvetna om hur sopor på gatorna förorenar vår miljö. Det får oss att undra, vad kommer att hända med vår miljö, vad kommer våra barn och andra ha kvar? Därför blir jag glad av att vuxna, barn och ungdomar är här idag för att bli mer medvetna, speciellt eftersom det inte är tillräckligt med en enda städnings-dag utan att det är något som behöver ske dagligen.”

– barnkommitté, Huatajata.

Barnkommitté, Huatajata, städdag 20/06/23. Fotograf: Sofia Jimenez

I alla tre kommuner hölls en ceremoni där barn från varje kommitté höll tal för att förklara idén bakom aktiviteten och framtida förhoppningar för kommunerna vad gäller bevarandet av den lokala miljön. Dagen började i Huarina med en öppningsceremoni där skolor, kommunpersonal och frivilliga från kommunen samlades på torget innan de började städa kommunen. Sedan blev det en ceremoni i Huatajata där flera skolor befann sig på plats. Dagen avslutades i Chua Cocani där politiker och universitetslever deltog. På plats hos alla tre kommuner befann sig även volontärer från Chasqui.

Barnkommitté, Huarina, städdag 20/06/23, öppningsceremoni. Fotograf: Sofia Jimenez

”Vi vill tacka Chasqui som har stöttat oss för att förverkliga dagens aktivitet. Vi föreslog städningsdagen i augusti förra året och vi vill inte att det förverkligas endast i år utan även följande år. Alla år mellan 15 och 19 juni bör vi ha städdagar för att välkomna aymara nyåret med en ren miljö fri från förorening.”

– barnkommitté, Chua Cocani.

Barnkommitté, Chua Cucani, städdag 20/06/23. Fotograf: Sofia Jimenez

Sammanfattning

Barnkommittéernas existens säkerställer att barn och ungdomars aktiva deltagande i Bolivia sker på ett lyhört, inkluderande, representativt, legitimt och demokratiskt sätt. Lag 549 – Código Niña, Niño y Adolescente finns så att barn och ungdomar kan erkänna, utveckla och utöva sina rättigheter på alla nivåer. I lagen definieras barnkommittéerna som instanser av socialt och politiskt deltagande på alla nivåer inom landet. Lagen säkerställer en jämställd fördelning mellan flickor och pojkar vilket resulterar i att barnkommittéerna följer de riktlinjer som Agenda 2030 uppmanar. Barnkonventionen arbetar tillsammans med lag 548 och lägger en grund för hur stater bör skydda barn och ungdomar för att garantera dem ett gott liv. Det sker genom att garantera åsiktsfrihet, yttrandefrihet, förenings- och associationsfrihet och informationsfrihet.

När barnkommittéerna skapas är det viktigt att det finns ett nätverk av lokala institutioner och organisationer som kan ge stöd till hela processen. Det gemensamma målet för det institutionella nätverket tillsammans med kommunen är att barnkommittén skapas på ett legitimt och demokratiskt sätt. Det innebär att en valnämnd bestående av barn och ungdomar som önskar garantera en transparent valprocess skapas. Valnämnden ska dessutom samarbeta med nätverket av organisationer och kommunen för att garantera en legitim, deltagande och demokratisk valprocess. Valnämnden ska dessutom lansera en kallelse som skickas ut till kommunens alla barn och ungdomar. Barn och ungdomar som önskar delta i barnkommittén får delta på workshops där de får lära sig nödvändiga teman som behövs för att vara del av en kommitté. Kommittén väljs sedan enligt demokratiska principer för att lägga en demokratisk grund för arbetet som kommer ske inom den bildade kommittén. Valprocessen avslutas sedan med att valnämnden publicerar resultatet för allmänheten.

När kommittén väl är skapad är det dags att skapa arbetsgrupper och arbetsplaner inom specifika områden som är relevanta för kommunen. Det kan exempelvis handla om våldsprevention, klimatet och barn och ungdomars deltagande. Det är dessutom viktigt att det institutionella nätverket skapar en säkerhetspolitik som garanterar att alla involverade personer är säkra under alla processer.

Barnkommittéerna arbetar hårt med att försvara sina rättigheter och skapa aktiviteter för att förbättra utövandet av sina rättigheter och livskvaliteten för barn och ungdomar i landet. Det innebär att de skapar informativa dokument, handlingsplaner, policyer och aktiviteter som gynnar barn och ungdomars behov och intressen.

De 9 regionala barnkommittéerna har exempelvis skapat ett dokument kring 11 rättigheter de anser bör prioriteras inom politiken. Escuchen Nuestra Voz skapades för att de ville presentera sina problem och drömmar, utöva sin yttrandefrihet och lyfta sina röster. Dokumentet inkluderar rätten till familj, rätten till identitet, rätten till icke-diskrimination, rätten till utbildning, rätten till god hälsa, rätten till skydd, rätten till ett liv fritt från våld, rätten till fritid och lek, rätten till deltagande, rätten till information och rätten till miljön.

Barnkommittéerna från Huarina, Huatajata och Chua Cucani, tillsammans med barnkommittén för La Paz regionen, har exempelvis samarbetat för att anordnat en städdag i kommunerna. Målet med dagen var att fler i kommunerna skulle bli medvetna om hur sopor på gatorna förorenar miljön. Genom att göra fler medvetna om problemet hoppas barnkommittéerna att fler kommer starta källsortera och skräpa ner mindre utomhus.

Barnkommittéerna är därför en viktig del av både den politiska men även den civila sektorn då många av planerna och aktiviteterna riktar sig till båda. De arbetar aktivt för att lyfta sina röster, för att göra en förändring. Politiker och organisationer i landet är även öppna för att arbeta med och lyssna på barnen och ungdomarna när de presenterar sina idéer, drömmar och behov.